

MEMÒRIA DEL CURS 2016-2017

Any de fundació: 1977

JUNTA DIRECTIVA

(Elegida en l'Assemblea General Extraordinària de Socis del 21 de maig de 2013 i el canvi de tresorer en l'Assemblea General Extraordinària de Socis del 10 de novembre de 2014)

Presidenta	DRA. FRANCESCA ESPAÑOL I BERTRAN
Vicepresidenta	SRA. ROSA M. MARTÍN I ROS
Secretari	DR. JOAQUIM GRAUPERA I GRAUPERA
Tresorer	SR. DIEGO MESA DE LOZAR
Vocals	DR. FRANCESC FITÉ LLEVOT DR. JOAN VALERO MOLINA SRA. M. LLUÏSA CASTELLANOS RAYO SRA. NÚRIA FORTUNY SOLÍS

Delegat de l'IEC	DR. ANTONI PLADEVALL I FONT
------------------	-----------------------------

Nombre de Socis: 403

- Agregats 20
- Agregats IEC 19
- Entitats adherides 135
- Mèrits 4
- Numeraris 227

Assemblea Ordinària i Extraordinària 2017

El dia 29 de maig de 2017 es va celebrar l'Assemblea General Ordinària com a tancament de les activitats del curs 2016-2017. Hi van assistir 33 socis numeraris de forma presencial, amb dret a vot, degudament acreditats. En el decurs de la mateixa es va donar lectura i aprovació de l'acta de l'Assemblea General Ordinària

anterior (30/05/2016). També es va aprovar la memòria de les activitats del curs 2016-2017, l'estat de comptes del curs 2016-2017, el pressupost per al curs 2017-2018 i el calendari d'activitats del curs 2017-2018. L'acte es va cloure amb un torn obert de paraules.

També es va celebrar l'Assemblea General Extraordinària amb un únic punt en l'ordre del dia, consistent en la renovació de la Junta Directiva segons els estatuts aprovats en l'Assemblea General Extraordinària de Socis el 14 de juny de 1990 i ratificats pel Ple de d'Institut d'Estudis Catalans el 21 de maig de 1991, per al període 2017-2022. D'acord amb les condicions expressades en la convocatòria per a la renovació de la Junta Directiva de l'entitat, es va presentar una única candidatura que va ser elegida per unanimitat. Està integrada pels membres següents:

Presidenta	DRA. FRANCESCA ESPAÑOL I BERTRAN
Vicepresidenta	SRA. ROSA M. MARTÍN I ROS
Secretari	DR. JOAQUIM GRAUPERA I GRAUPERA
Tresorer	DR. JOAN VALERO MOLINA
Vocals	LAURA CALZADA REIG
	M. LLUÏSA CASTELLANOS RAYO
	ALBERTO CORTÉS BURÓN
	OLÍVIA RIERA GARRIGA
	M. TERESA SERRA CASSERRA

I. Sessió inaugural

El dilluns 26 de setembre de 2016 va tenir lloc a la Sala Nicolau d'Olwer de l'Institut d'Estudis Catalans (carrer del Carme 47, Barcelona) la sessió inaugural del curs 2016-2017. Va consistir en la conferència: «La nueva musealización de las colecciones medievales del Museo Arqueológico Nacional de Madrid». Conferència pronunciada per Sergio Vidal, conservador del Museo Arqueológico Nacional de España, que va repassar la història d'aquest museu i va explicar la remodelació que s'hi va fer entre el 2008 i el 2013.

El conferenciant va oferir una exposició de caire institucional per presentar el projecte de la recent remodelació que el Museo Arqueológico Nacional ha dut a terme durant sis llargs anys. Abans d'això, va fer una breu menció sobre la història del museu des de la seva fundació l'any 1876, tot destacant l'importantíssim paper que van tenir les comissions científiques en l'ampliació de les col·leccions.

La reforma va ser endegada l'any 2008 i va concloure el 2014. De manera molt detallada va explicar tot el procés de planificació i execució del monumental projecte en el que, per damunt de tot, predominava la jerarquització temàtica amb la posterior selecció de les peces. Es va convocar un concurs públic en el que van

guanyar ACCIONA, Frade Arquitectos i EMTI. L'arquitectura anava supeditada al marc expositiu. El nou muntatge museogràfic ha trencat l'avorriment de vitrines una al costat de l'altra. Amb la nova aposta museogràfica les peces tenen vida, parlen per sí soles, això s'ha aconseguit gràcies a espais molt dinàmics. El conservador del MAN va voler parlar de «reobertura» i no d'inauguració, la qual va tenir lloc l'1 d'abril de 2014. El primer any de rodatge ha estat tot un èxit: un milió de visitants. Aquesta remodelació ha comportat un renovat interès pel museu i les seves col·leccions. En aquesta noves sales, el que destaca són les unitats expositives en les quals una sèrie de peces filen un discurs determinat.

Moment de la inauguració del curs per part del Dr. Joaquim Graupera, secretari de l'entitat i la presentació del conferenciant Sr. Sergio Vidal, conservador del Museo Arqueológico Nacional de España

II. Cicles de Conferències

XXXI Cicle de conferències, dins el marc del Centenari Josep Puig i Cadafalch

Josep Puig i Cadafalch (1867-1956). Memòria de l'historiador i de l'arquitecte

Al llarg dels mesos de gener i febrer de 2017, Amics de l'Art Romànic va organitzar el *XXXI Cicle de conferències dins el marc del Centenari Josep Puig i Cadafalch «Josep Puig i Cadafalch (1867-1956). Memòria de l'historiador i de l'ar-*

quitecte». Les sessions es van desenvolupar a les sales Pere i Joan Coromines i Nicolau d'Olwer de l'IEC (carrer del Carme 47, de Barcelona). Els temes i els comunicants foren els següents:

- 9 de gener de 2017, 19.00 hores. «Josep Puig i Cadafalch i la recuperació de la pintura monumental romànica», a càrrec de la Dra. Milagros Guardia Pons, Universitat de Barcelona.
- 16 de gener de 2017, 19.00 hores. «Influència intel·lectual i professional de Puig i Cadafalch en la trajectòria de l'arquitecte Josep Danés», a càrrec del Dr. Joaquim M. Puigvert, Universitat de Girona.
- 21 de gener de 2017. Visita matinal. «El paisatge dels orígens. Josep Puig i Cadafalch i Mataró (1867-1897)», a càrrec del Dr. Joaquim Graupera, AAR - Universitat de Barcelona i de la Sra. Rosa Maria Martín, vicepresidenta d'AAR. El lloc de trobada va ser la porta de l'església de l'Escola Pia de Mataró, a les 10 del matí, i es van visitar els llocs més emblemàtics de l'etapa inicial de Puig i Cadafalch: la casa natal, la Casa Sisternes (1891); l'edifici del Rengle (1893); la reforma del Saló de Sessions de l'Ajuntament de Mataró (1893); la botiga «la Confianza» (1894); la casa Parera (1894); La Beneficència (1894) i la Casa Coll i Regàs (1897).
- 30 de gener de 2017, 19.00 hores. «L'estela de Josep Puig i Cadafalch en la interpretació del romànic català», a càrrec de la Dra. Raquel Lacuesta, Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi.
- 6 de febrer de 2017, 19.00 hores. «L'etapa formativa de Puig i Cadafalch. Idees i referents», a càrrec del Dr. Joaquim Graupera, Universitat de Barcelona.
- 13 de febrer de 2017, 19.00 hores. «El primer romànic com a projecte europeu de Josep Puig i Cadafalch en temps d'entreguerres», a càrrec del Sr. Eduard Riu-Barrera, Servei de Patrimoni Arquitectònic de la Generalitat de Catalunya.

Dra. Milagros Guàrdia.
Universitat de Barcelona

Dr. Joaquim Maria Puigverd.
Universitat de Girona

Dra. Raquel Lacuesta.
Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de
Sant Jordi

Dr. Joaquim Graupera,
Universitat de Barcelona, AAR

Sr. Eduard Riu-Barrera.
Servei de Patrimoni Arquitectònic de la
Generalitat de Catalunya

Visita matinal. «El paisatge dels orígens.
Josep Puig i Cadafalch i Mataró
(1867-1897)»

III. Conferències

Durant el curs es van anar oferint diverses conferències, amb una clara finalitat divulgadora, dels estils centrals de l'Edat Mitjana, el romànic i el gòtic, amb la voluntat d'apropar el gran públic a aquestes sensibilitats artístiques. Totes les sessions es van desenvolupar a les sales Pere i Joan Coromines i Nicolau d'Oliver de l'IEC (carrer del Carme 47, de Barcelona).

Del cicle *Romànic a l'abast*, els temes tractats foren els següents:

- 12 de desembre de 2016. «Piedad tangible. El mobiliario litúrgico medieval de las iglesias de Gotland», a càrrec del Dr. Justin Kroesen, conservador del Museu de Bergen, Noruega.
- 19 de desembre de 2016. «Momento, narración e historia en la imagen románica y sus inscripciones», a càrrec del Dr. Vincent Debiais, Centre d'Études Supérieures de Civilisation Médiévale de Poitiers.
- 13 de març de 2017. «La conservació-restauració del Brodat de la Creació de la catedral de Girona», a càrrec de Maite Toneu, Maria Luz Morata i Carme Masdeu. Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya (CRBMC).

Dr. Justin Kroesen,
conservador del Museu de Bergen, Noruega

Dr. Vincent Debiais,
Centre d'Études Supérieures de Civilisation
Médiévale de Poitiers

Del cicle *Gòtic a l'abast*, els temes tractats foren els següents:

- 3 d'octubre de 2016. «La transmisión del conocimiento de los oficios artísticos. Valencia, 1370-1450», a càrrec de la Dra. Encarna Montero Tortajada, Universitat de València.
- 10 d'octubre de 2016. «L'univers creatiu de Joan Mates, pintor del 1400. Una nova tauleta a Alemanya», a càrrec del Dr. Cèsar Favà Monllau, conservador del Museu Nacional d'Art de Catalunya.
- 7 de novembre de 2016. «Noves descobertes sobre el cor gòtic desaparegut de Santa Maria del Mar», a càrrec del Dr. Joaquim Graupera Graupera, Amics de l'Art Romànic/Universitat de Barcelona.
- 21 de novembre de 2016. «Tot resseguint el periple d'un sepulcre medieval català desconegut, descobert en una col·lecció estrangera», a càrrec de la Dra.

Francesca Español Bertran, Amics de l'Art Romànic/Universitat de Barcelona.

- 6 de març de 2017. «Remembranza Luna y fama Mendoza. Arte y arquitectura de la capilla de Santiago en la catedral de Toledo», a càrrec de la Dra. Matilde Miquel. Universidad Complutense de Madrid.
- 3 d'abril de 2017. «Pintura gòtica a Mallorca: obres, promotors i mestres», a càrrec de la Dra. Tina Sabater. Universitat de les Illes Balears.
- 24 d'abril de 2017. «El tern de Ferran II de la Capella Reial de Granada», a càrrec de Rosa Ma. Martín. Historiadora de l'art. AAR.

Debats i taules rodones

- 27 de març de 2017. «Taula rodona sobre el problema de les pintures del Reial Monestir de Santa Maria de Sixena (Osca)». L'acte va ser moderat per la Dra. Francesca Español, professora de la Universitat de Barcelona i presidenta d'AAR/IEC, i es va celebrar a la Sala Pere i Joan Coromines de l'Institut d'Estudis Catalans de Barcelona. Hi van intervenir: Alberto Velasco, conservador del Museu de Lleida; Pere Rovira, expert en pintura mural del Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya (Valldoreix); Mireia Mestre, cap de Restauració i Conservació Preventiva del Museu Nacional d'Art de Catalunya (Barcelona) i Pilar Bayarri, advocada de la Generalitat de Catalunya.

Dra. Encarna Montero Tortajada.
Universitat de València

Dr. Cèsar Favà Monllau.
Conservador del MNAC

Dr. Joaquim Graupera Graupera,
Amics de l'Art Romànic/Universitat de
Barcelona

Dra. Francesca Español Bertran,
Amics de l'Art Romànic/Universitat de
Barcelona

Dra. Matilde Miquel.
Universidad Complutense de Madrid

Dra. Tina Sabater.
Universitat de les Illes Balears

Rosa Ma. Martin.
Historiadora de l'art, AAR

«Taula rodona sobre el problema de les
pintures del Reial Monestir de Santa Maria
de Sixena (Osca)»

IV. Sessions de Treball de camp: visites

Les visites tenen per objectiu poder veure en directe els monuments més representatius de l'art medieval català comentats pels especialistes que els han estudiat o restaurat. Els llocs visitats durant aquest curs van ser:

- 29 d'octubre de 2016. «Sortida: Monuments romànics d'Osona». Visita al monestir romànic de Sant Pere de Casserres i la Fundació Mauri (La Garriga) amb importants testimonis de l'art català medieval, a càrrec del Dr. Joaquim Graupera i la Dra. Francesca Español.
- 19 de novembre de 2016. «Sortida: El gòtic al Bages». Visita a la Col·legiata Basílica de Santa Maria de l'Aurora de Manresa (La Seu) de Manresa. Recorregut pel Museu de l'església i visita de les col·leccions municipals, a càrrec de la Dra. Francesca Español.
- 3 de desembre de 2016. Sortida matinal a la Barcelona medieval. «Visita a la Basílica de Santa Maria del Pi: l'arxiu, el museu i l'església». A càrrec de Jordi Sacasas Segura, arxiver i conservador de la Basílica del Pi i Alberto Cortés Burón, Museu del Pi.
- 21 de gener de 2017. Visita matinal. «El paisatge dels orígens. Josep Puig i Cadafalch i Mataró (1867-1897). Visita a la casa natal, Casa Sisternes (1891); edifici del Rengle (1893); reforma del Saló de Sessions de l'Ajuntament de Mataró (1893); Botiga «la Confianza» (1894); Casa Parera (1894); La Beneficència (1894) i la Casa Coll i Regàs (1897), a càrrec del Dr. Joaquim Graupera i de la Sra. Rosa Maria Martin.
- 18 de febrer de 2017. «Sortida: El Museu municipal Vicenç Ros de Martorell (Baix Llobregat)» a càrrec de les conservadores del Museu i de la Dra. Francesca Español.
- 11 de març de 2017. «Sortida a Tortosa: Visita de la catedral gòtica, del museu capitular i del palau episcopal. Museu Municipal» a càrrec de la Dra. Francesca Español i del Conservador del Museu.
- 25 de març de 2017. «Visita matinal al Museu Frederic Marès», a càrrec de la Dra. Francesca Español i del Conservador del Museu.

Sortida al monestir romànic de Sant Pere de Casserres

Vista Matinal. La Basílica de Santa Maria del Pi: l'arxiu, el museu i l'església

Visita matinal. El paisatge dels orígens. Josep Puig i Cadafalch i Mataró (1867-1897)

Visita Matinal. El Museu municipal Vicenç Ros de Martorell (Baix Llobregat)

Sortida a Tortosa: Visita de la catedral gòtica, del museu capitular i del palau episcopal. Museu Municipal

Visita matinal al Museu Frederic Marès

V. Sessions de Treball de camp: viatges

- 15-16 d'octubre de 2016. «Sortida: El mestre de Cabestany en el seu context». La sortida va consistir en un recorregut pels monuments romànics de l'Aude i del Rosselló, on es conserven realitzacions del rellevant escultor *in situ*: 1r. dia: es va visitar l'Abadia de Saint-Papoul i el sepulcre de Sant Serni a Saint-Hilaire d'Aude, Després de fer nit a Carcassona, el segon dia es van visitar les esglésies de Rieux-Minervois, Cabestany i el Voló. Les explicacions van anar a càrrec de la Dra. Francesca Español.

Visita a l'església de Rieux-Minervois

Participants a la sortida

- 10 al 13 d'abril de 2017. «Monuments medievals a la Provença» a càrrec de la Dra. Francesca Español. El matí del dia 10 es va visitar Tarascó i l'església de St. Gabriel. Per la tarda, el castell gòtic de Tarascó, el pont du Gard i el poblet d'Uzès. El dia 11 va tenir lloc una visita comentada a la ciutat d'Avinyó i els seus monuments: Palau papal i Museu del Petit Palais. El dia 12 es va poder gaudir de la visita de la cartoixa Notre-Dame du-Val-de-Bénédiction a Villeneuve-lès-Avignon, el retaule de la Coronació de la Verge d'Enguerrand Quarton i per la tarda la visita del pintoresc indret de St. Remy de Provence. L'última dia en el retorn a Avinyó es van poder visitar diverses esglésies.

Visita al castell de Tarascó

Participants a la sortida

- 27 i 28 de maig de 2017. «Sortida final de curs 2016-2017: El romànic al Pirineu d'Oscà». La sortida va tenir com a fil conductor el romànic de la Jacetània i els orígens del comtat i regne d'Aragó. Al llarg del recorregut es va poder visitar el castell de Loarre, la catedral romànica, el sepulcre de Doña Sancha i una ruta per l'urbanisme medieval de Jaca, el monestir de San Juan de la Peña i Santa Cruz de la Serós. Els comentaris i explicacions de la visita van anar a càrrec de la Dra. Francesca Español i del Dr. Joaquim Graupera, membres de la Junta de l'Entitat.

Visita al sepulcre romànic de Doña Sancha
a Jaca

Participants a San Juan de la Peña

VI. Relació amb altres entitats

Amb la voluntat de buscar la relació amb altres entitats afins, es van potenciar diversos actes per establir aquest lligams i col·laboració.

14-15 de novembre de 2016. Va tenir lloc el Seminari monogràfic «Santa Maria del Mar, revisitada», organitzat per 2014 SGR110 «Edificis i escenaris religiosos medievals a la Corona d'Aragó» – AGAUR i amb la col·laboració d'AAR-IEC, IRH-UdG, Patrimoni 2.0, TEMPLA Team i sota la coordinació de la Dra. Francesca Español (UB- AAR) i el Dr. Gerardo Boto (UdG- Templa).

L'objectiu d'aquest seminari va ser l'estudi dels trets arquitectònics de Santa Maria del Mar, dels usos litúrgics que va acollir i del mobiliari que la va significar en època medieval. També es va analitzar la gestió contemporània del monument a partir dels seus valors artístics i culturals.

Les comunicacions presentades van ser:

- Julia Beltrán de Heredia (Museu d'Història de la Ciutat): *De l'antiguitat tardana a Santa Maria de les Arenes: els precedents de la Basílica de Santa Maria del Mar a través de l'arqueologia i les fonts documentals.*
- Marc Sureda (Museu Episcopal de Vic); Robert Baró (Arquebisbat de Barcelona): *Sancta Maria de ipsa mare. Raons d'existència i forma d'una seu parroquial urbana.*
- Francesca Español (Universitat de Barcelona): *Les arrels de l'arquitecte. Berenguer de Montagut i Santa Maria del Mar.*
- Màrius Vendrell (Universitat de Barcelona): *Materials i tècniques de construcció.*
- Pere Roca (Universitat Politècnica de Catalunya): *Anàlisi estructural i comportament sísmic.*
- Xavier Barral i Altet (Université de Rennes / Università Ca'Foscari, Venècia / IEC): *La creació als vitralls de Santa Maria del Mar.*
- Joaquim Tremoleda i Trilla (Museu d'Arqueologia de Catalunya-Empúries); Antoni Cobos (Universitat de Girona): *La inscripció commemorativa de l'inici de Santa Maria del Mar.*
- Joaquim Graupera (Universitat de Barcelona-AAR): *Retaules: Promotors, memòria i devocions de les capelles.*

Alberto Velasco (Museu de Lleida: Diocesa i Comarcal): *El retaule major de Santa Maria del Mar en el context de la retaulística catalana del quatrecent.*

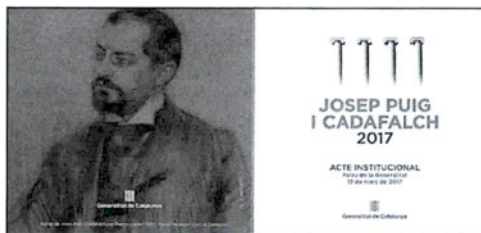
La Dra. Francesca Español i el Dr. Gerardo Boto durant la presentació del Seminari

El Dr. Joaquim Graupera (UB / AAR) durant la presentació de la seva comunicació

- 13 de març de 2107. Acte institucional d'obertura de l'Any Puig i Cadafalch al Palau de la Generalitat de Catalunya. L'acte es va obrir amb la intervenció del M. Hble. Sr. Carles Puigdemont, president de la Generalitat de Catalunya i el parlament institucional de l'Hble. Sr. Santi Vila, conseller

de Cultura. A continuació es va projectar el vídeo commemoratiu de l'Any Puig i Cadafalch amb la lectura de textos polítics i periodístics de l'autor. Posteriorment, el professor d'història contemporània i president de l'Ateneu Barcelonès, el Sr. Jordi

Casassas va glossar la figura de Puig i Cadafalch abans que intervinguessin els comissaris de la commemoració, el Sr. Eduard Riu-Barrera i la Sra. Mireia Freixa. La cloenda de l'acte va anar a càrrec del M. Hble. Sr. Carles Puigdemont, president de la Generalitat de Catalunya. Per part de la nostra entitat hi van ser convidats la Dra. Francesca Español i el Dr. Joaquim Graupera, presidenta i secretari de la nostra entitat. L'Any Puig i Cadafalch commemora el 150è aniversari del seu naixement i els 100 anys com a president de la Mancomunitat de Catalunya. Ha estat organitzat pel Departament de Cultura, les Diputacions de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona, i pels ajuntaments de Barcelona, Mataró i Montblanc. L'acte va comptar també amb la presència de la besneta de Puig i Cadafalch, Núria Riera, i molts representants de diverses entitats que col·laboren i fan possible l'atapeït programa de l'Any. Amics de l'Art Romànic va col·laborar amb l'organització del XXXI Cicle de conferències dedicada a ell amb el títol «Josep Puig i Cadafalch (1867-1956). Memòria de l'historiador i l'arquitecte», cicle que va tenir lloc entre el 9 de gener i 13 de febrer de 2017 i va ser la primera activitat de la programació de l'Any.

- **7 de maig de 2017 - VIII Trobada d'associacions «Amics de l'Art Romànic» de Catalunya: El romànic del Berguedà.** Una vuitantena de persones, arribades de les diferents associacions catalanes varen ser rebudes al Pavelló Suècia de Berga pels representants dels amfitrions (Amics de l'Art Romànic del Berguedà). La trobada s'inicià amb una conferència sobre el romànic del Berguedà a càrrec del Sr. Jaume Farguella, unes paraules de benvinguda de la Ilma. Sra. Montse Venturós, alcaldessa de Berga. La major part del matí va estar ocupada per un seguit de visites comentades per la Dra. M. Dolors Santandreu: el santuari de la Mare de Déu de Queralt, que s'aixeca en l'espai que antigament ocupava el Castell de Guillem de Berguedà i l'església de Santa Maria d'Avià, on es va gaudir de l'edifici i de la reproducció del frontal. Després del dinar de germanor es va visitar l'església de Sant Joan de Berga amb les últimes explicacions de la Dra. Santandreu. L'acte es va cloure amb uns breus parlaments dels representants dels presidents de les entitats participants.

Parlaments del Sr. Jaume Farguell de la Ilma
Sra. Montse Venturós, alcaldessa de Berga

Parlament dels representants de les entitats
participants

VII. Publicacions

21 de desembre de 2016. «Presentació de la revista *Lambard: Estudis d'Art Medieval*» a càrrec dels editors, els Dr. Joan Valero i la Dra. Francesca Español d'AAR, i la Dra. Teresa Vinyoles, que glossà el contingut del volum. En aquesta ocasió es va presentar el volum 25 corresponent als curs acadèmic 2013-2014 amb el monogràfic dedicat al cicle «Promoció artística femenina a la corona d'Aragó baixmedieval».

- Español i Bertran, Francesca: *L'univers d'Elisenda de Montcada i el seu patronatge sobre el Monestir de Pedralbes*
- García Herrero, María del Carmen: *De belleza y piedad. Promociones de María de Castilla, reina de Aragón (1416-1458)*
- Valero i Molina, Joan: *La promoció artística femenina dins del llinatge dels Cabrera a l'època baixmedieval*

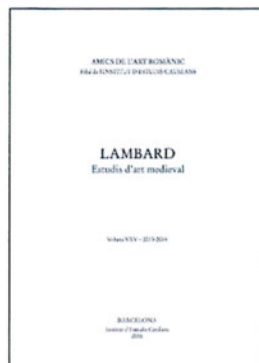
El volum, a més de la *Memòria del curs 2013-2014*, conté diferents articles de temàtica diversa en l'apartat de Miscel·lània:

- Velasco González, Alberto; Ros Barbosa, Elisa; Gràcia Tarragona, Maria José: *Un retaule-tabernacle gòtic a Santa Maria de Cap d'Aran (Tredòs, Val d'Aran)*
- García Lasheras, Samuel: *La influencia de la escultura gótica languedociana en Aragón*
- Español i Bertran, Francesca: *El sepulcre de Ramon de Cardona i Margarida de Bellera de Torà de Riubregós: el retorn des de la diàspora al seu escenari primitiu*

- Fité Llevot, Francesc: *La nova predel·la del retaule major de la Seu Vella de Lleida: dades sobre la seva execució (1440-1441)*
- Graupera i Graupera, Joaquim: *Noves descobertes sobre el cor gòtic desaparegut de Santa Maria del Mar*
- Espín, Elsa: *Jaume Huguet y las fuentes archivísticas. Transcripciones inéditas.*

El Dr. Joan Valero, la Dra. Francesca Español i la Dra. Teresa Vinyoles durant la presentació del llibre

Portada de la revista

27 de febrer de 2017, 19.00 hores. Presentació del llibre «G. Boto Varela, J.E.A. Kroesen (eds.). *Romanesque Cathedrals in Mediterranean Europe. Architecture, Ritual and Urban Context*. Turnhout: Brepols Publishers, 2016. (Architectura Medii Aevi, 7)», a càrrec del Dr. Marc Sureda i la Dra. Esther Lozano. Grup de Recerca Templa. Es tracta d'un volum que explora l'arquitectura i la configuració de les catedrals romàniques europees, especialment de l'àmbit mediterrani, prestant una atenció especial als rituals litúrgics, el mobiliari, la iconografia i el context urbà.

La presentació es va iniciar amb la intervenció del Dr. Gerardo Boto (coeditor del volum, juntament amb Justin Kroesen) exposant les línies mestres del llibre i els elements més significatius dels treballs presentats. A continuació, el Dr. Marc Sureda i la Dra. Esther Lozano es van centrar més en les pròpies aportacions.

El contingut del volum és el següent:

- Gerardo Boto Varela, Justin Kroesen: *Romanesque Cathedrals in Mediterranean Europe: Balance and Perspectives*

Shaping Cathedrals in the Pre-Romanesque Era

- Beat Brenk: *The Cathedrals of Early Medieval Italy: The Impact of the Cult of the Saints and the Liturgy on Italian Cathedrals from 300 to 1200*
- Jean-Pierre Caillet: *French Cathedrals around the Year 1000: Forms and Functions, Antecedents, and Future*

Building Romanesque Cathedrals on Older Substrates

- Matthias Untermann: *Between 'Church Families' and Monumental Architecture: German Eleventh-Century Cathedrals and Mediterranean Traditions*
- Mauro Cortelazzo, Renato Perinetti: *Aosta Cathedral from Bishop Anselm's Project to the Romanesque Church, 998-1200*
- Gerardo Boto Varela: *Inter primas Hispaniarum urbes, Tarraconensis sedis insignissima: Morphogenesis and Spatial Organisation of Tarragona Cathedral (1150-1225)*

Romanesque Cathedrals in Urban Contexts

- Quitterie Cazes: *The Cathedral of Toulouse (1070-1120): An Ecclesiastical, Political, and Artistic Manifesto*
- Saverio Lomartire: *The Renovation of Northern Italian Cathedrals during the Eleventh and Twelfth Centuries: The State of Current Research and Some Unanswered Questions*
- Xavier Barral i Altet: *Medieval Cathedral Architecture as an Episcopal Instrument of Ideology and Urban Policy: The Example of Venice*
- Javier Martínez De Aguirre: *The Architecture of Jaca Cathedral: The Project and its Impact*
- Jorge [Manuel De Oliveira] Rodrigues: *The Portuguese Cathedrals and the Birth of a Kingdom: Braga, Oporto, Coimbra, and the Historical Arrival at Lisbon — Capital City and Shrine of St Vincent*

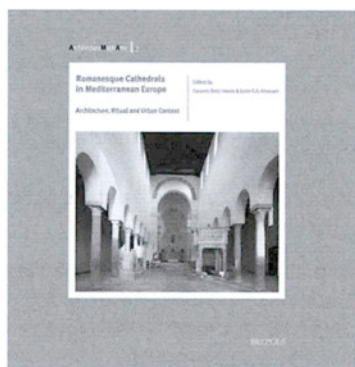
Liturgical Layout and Spatial Organization

- Michele Bacci: *The Mise-en-Scène of the Holy in the Lateran Church in the Eleventh and Twelfth Centuries*
- Elisabetta Scirocco: *Liturgical Installations in the Cathedral of Salerno: The Double Ambo in its Regional Context between Sicilian Models and Local Liturgy*
- Marc Sureda i Jubany: *Romanesque Cathedrals in Catalonia as Liturgical Systems: A Functional and Symbolical Approach to the Cathedrals of Vic, Girona, and Tarragona (Eleventh-Fourteenth Centuries)*

Visual Discourses and Iconographic Programmes

- Francesc Fité i Llevot: *New Interpretation of the Thirteenth Century Capitals of the Ancient Cathedral of Lleida ('Seu Vella')*

- Peter K. Klein: *The Iconography of the Cloister of Gerona Cathedral and the Functionalist Interpretation of Romanesque Historiated Cloisters: Possibilities and Limitations*
- Marta Serrano Coll, Esther Lozano López: *The Cloistral Sculpture at La Seu d'Urgell and the Problem of its Visual Repertoire*

Portada del llibre

La Dra. Esther Lozano, el Dr. Marc Sureda i el Dr. Gerardo Boto durant la presentació del llibre

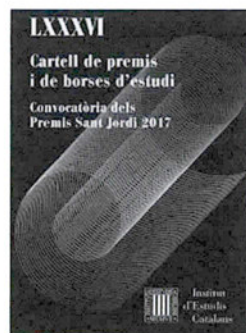
VIII. Premis a treballs de recerca

21-04-2017 - 23è Premi dels Amics de l'Art Romànic (2017) per a treballs de recerca

El passat 21 d'abril de 2017, amb motiu de la festivitat de Sant Jordi es van lliurar els premis de la 23a convocatòria del premi dels Amics de l'Art Romànic (2017) per a treballs de recerca. Dins el marc del LXXXVI cartell de premis i de borses d'estudis de l'Institut d'Estudis Catalans.

Aquest premi va ser instituït l'any 1993 i està dirigit a qualsevol treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre art i cultura catalanes. S'adjudica en dos torns: 1) període preromànic o romànic; 2) període gòtic. En aquest torn del 2016, era per al període gòtic.

En aquesta convocatòria el premi es va declarar desert ja que no es va presentar cap treball per optar al premi.

21-04-2016 – Convocatòria dels 24è Premi dels Amics de l'Art Romànic (2018) per a treballs de recerca.

Dins la festivitat de Sant Jordi es va obrir el termini per la presentació de treballs per a la 24a convocatòria del premi dels Amics de l'Art Romànic (2018) per a treballs de recerca. S'adjudica en dos torns: 1) període preromànic o romànic; 2) període gòtic. En aquest torn del 2018, és per al període preromànic o romànic.

Poden prendre part en aquesta convocatòria estudiants universitaris i titulats des de l'1 de febrer de 2013. Els treballs han d'ésser inèdits i redactats en català i han de tenir una extensió màxima de cinquanta pàgines. Els treballs que hagin estat premiats anteriorment o subvencionats per l'IEC o per una altra institució no es poden considerar. Les candidatures s'han de tramitar telemàticament per mitjà del formulari disponible al web de l'IEC, en el qual caldrà adjuntar el PDF del treball, un certificat d'estudis dels autors i una còpia del DNI. El comprovant de la tramitació telemàtica s'ha d'enviar signat a premis@iec.cat.

El jurat serà nomenat per la Junta Directiva dels Amics de l'Art Romànic. La dotació del premi és de nou-cents euros (900 €) i la persona premiada rebrà un diploma acreditatiu. Es poden concedir fins a dos accèssits sense dotació econòmica. Amics de l'Art Romànic publicarà el treball premiat en la revista *Lambard. Estudis d'Art Medieval*. Es podran recollir els treballs no premiats fins al 29 de juny de 2018. L'IEC no es compromet a tenir-los a disposició dels autors després d'aquesta data. El pagament de l'import del premi prescriu el dia 13 de juliol de 2018. Termini d'admissió de candidatures: 30 de novembre de 2017, a les 13 hores. Acte públic de lliurament a la seu de l'IEC: abril 2018.

IX. Difusió a la premsa i a les xarxes socials

Per tal de reforçar la visibilitat de l'entitat com a referent cultural i, alhora, difondre les activitats i esdeveniments culturals que s'hi duen a terme, des de la junta d'Amics de l'Art Romànic, es fan un conjunt d'accions de comunicació que es complementen entre elles, amb una difusió que va molt més enllà dels mateixos socis de l'entitat. L'any 2016 s'ha mantingut, d'una banda, la presència diària a totes les agendes dels diaris més importants i a les xarxes socials, i de l'altra, s'ha dissenyat un targetó de format uniforme per a cada una de les activitats realitzades.

S'ha mantingut la pàgina web de l'entitat i s'ha consolidat com una eina de comunicació entre els socis i la junta de l'entitat amb la intenció, també, de restar oberta a tothom. Puntualment s'informa dels actes programats i s'hi mostren les cròniques de les activitats ja realitzades. A part d'aquesta part més dinàmica, hi ha una sèrie de pàgines fixes on s'informa sobre l'entitat (com fer-se soci, la composició de la Junta, estatuts, etc.) i d'altres aspectes relacionats amb enllaços sobre altres entitats i congressos al voltant de l'art i el patrimoni medieval català. En aquesta part també s'hi pot trobar un enllaç preferent amb el servei de publicacions de l'IEC. La seva adreça és <http://aar-iec.blogspot.com.es> i en aquest any s'ha passat d'un total de 100.523 visites de l'any anterior a les 156.038 actuals.

Pel que fa al compte a Facebook, s'ha passat d'un total de 1.697 seguidors de l'any anterior als 1.857 actuals. L'objectiu és fer un ressò molt més gran de les activitats d'AAR i les memòries de les mateixes. També s'hi pengem notícies sobre les activitats que es desenvolupen arreu a l'entorn de l'art medieval com congressos, cursos i activitats d'altres associacions, novetats de destacats medievalistes, notícies sobre les exposicions en curs, notícies de troballes i publicacions sobre l'art o la història medieval en general. En definitiva, es tracta d'esdevenir una plataforma per compartir totes les notícies de l'associació AAR amb altres del món de l'estudi de l'art medieval que són a Facebook.

Pel que fa a la difusió a la premsa, les activitats apareixen referenciades en diverses agendes de mitjans de comunicació. On han tingut més seguiment és a La Vanguardia en paper i digital, El Periódico de Catalunya, l'agenda del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i l'agenda de l'Institut d'Estudis Catalans.

Activitats curs 2016 – 2017 publicades

Dia	Nom	La Vanguardia paper	La Vanguardia digital	El Periódico	Generalitat	IEC
26 de setembre	Inaugural MAN Madrid Sergio Vidal					
3 de octubre	Gòtic. Dra. Encarna Montero					
10 de octubre	Gòtic. Dr. Cèsar Favà					
7 de novembre	Gòtic. Dr. Quim Graupera					
21 de novembre	Gòtic. Dra. Francesca Español					
12 de desembre	Romànic. Gotland, Dr. Kroesen					
19 de desembre	Romànic. Dr. Vincent Deblais					
9 de gener (2017)	Cicle Puig i C. Milagros Guardia					
16 de gener	Cicle Puig i C. Joaquim Puigvert	????		????		
30 de gener	Cicle Puig i C. Raquel Lacuesta					
6 de febrer	Cicle Puig i C. Quim Graupera			????		
13 de febrer	Cicle Puig i C. Eduard Riu-Barrera					
27 de febrer	Presentació llibre Gerardo Boto					
6 de març	Gòtic a l'abast. Catedral Toledo					
13 de març	Romànic. Brodat creació					
27 de març	Debat art medieval					
3 d'abril	Gòtic a l'abast. Pintures Mallorca					
24 d'abril	Gòtic a l'abast. Rosa Maria					

 Noticia publicada

 Es desconeix la seva publicació

 Noticia no publicada